

Raport de experiență
despre vizita de lucru la AAU, Aalborg și Copenhaga
în perioada 3-7 octombrie 2016
în cadrul proiectului „PBLMD – Introducing Problem Based Learning in Moldova:
Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”

De menționat, că Republica Moldova este semnatară a Declarației de la Bologna și și-a anunțat orientarea strategică spre o eventuală aderare la Uniunea Europeană. Aceasta înseamnă, că universitățile din țara noastră se vor afla pe viitor într-un mediu concurențial puternic, creat prin realizarea spațiului european unic al învățământului superior cu o creștere considerabilă a mobilității academice și oportunități mai mari pentru cei tineri în vederea plecării la studii într-o universitate europeană. Cele indicate mai sus solicită schimbări și perfecționări radicale în sistemul de învățământ superior, inclusiv în cel economic, și va impune elaborarea unor strategii de dezvoltare orientate spre asigurarea și dezvoltarea capacităților de a fi competitive în noile condiții ale mediului educațional. În contextul celor indicate mai sus, **devine foarte importantă cunoașterea experienței universităților din statele economic dezvoltate în calea acestora spre creșterea calității studiilor și dezvoltarea competitivității în plan național, regional și mondial. Iată de ce vizitele efectuate la Universitatea Aalborg și la instituțiile din Kopenhaga s-au dovedit a fi foarte utile din punct de vedere a preluării unor elemente de organizare a proceselor (studii, cercetare, transfer tehnologic, management, evaluarea cadrelor didactice și din cercetare), organizarea sistemului de învățământ superior, acreditare, finanțarea cercetării, în vederea adaptării și implementării în universitățile din Republica Moldova.**

Programul și materialele prezentate în cadrul vizitelor efectuate au prezentat un interes deosebit în măsura în care sugerează unele direcții posibile de reformare a învățământului superior din Republica Moldova pentru a-l face mai de calitate și competitiv în plan regional și internațional, în condițiile globalizării, internaționalizării educației și creșterii mobilității academice. Firește, fiecare universitate trebuie să aibă drept scop atingerea performanței în conformitate cu misiunea și prioritățile sale strategice.

Reieșind din cele indicate mai sus, pentru Republica Moldova și Academia de Studii Economice, în viziunea mea, o importanță mai mare, din experiența Universității Aalborg, dar și a sistemului de învățământ superior din Danemarca în întregime, pentru implementare în învățământul superior, cu impact pozitiv asupra calității studiilor și creșterii competitivității universităților, poate să reprezinte:

1. Promovarea învățării bazate pe soluționarea unor probleme – este un rezultat pozitiv în căutările unor model inovative de predare – învățare în Universitate Aalborg și care merită să fie preluat și implementat de universitățile din Republica Moldova, de rând cu folosirea studiilor bazate pe situații de caz, în vederea încurajării parteneriatului și a cooperării cu întreprinderile și facilitării angajării ulterioare a absolvenților în câmpul muncii, în măsura în care această metodă dezvoltă creativitatea, munca în echipă, spiritul de inițiativă, competiția. Aceste instrumente trebuie folosite și în vederea evaluării nivelului în care cunoștințele, competențele și abilitățile dobândite sunt suficiente pentru a permite absolvenților să se angajeze pe piața muncii sau să dezvolte o afacere proprie, facilitând astfel procesul de corelare a ofertei educaționale cu cerințele pieței muncii. Cu certitudine, cunoștințele acumulate în universitate nu mai sunt astăzi suficiente pentru dezvoltarea unei cariere profesionale. Un absolvent de universitate trebuie să învețe pe parcursul întregii vieți. Iar pe lângă dezvoltarea altor aptitudini, învățarea bazată pe soluționarea unor probleme te învață cum să înveți. Iar aceasta contează foarte mult pentru un viitor economist.

2. Schimbarea mecanismului de finanțare a cercetării la nivel național, prin diversificarea acestuia, astfel ca mai multe cadre din învățământul superior, dar și din cercetare, să poată aplica în vederea obținerii unei posibile finanțări pentru proiecte din domeniul care î-i interesează, și nu doar dintr-o singură sursă (cazul Republicii Moldova), ceea ce-i face dependenți de anumite condiții, dar și relații, de rând cu implicarea mai activă a cadrelor didactice din universități în procesul de cercetare științifică.

Finanțarea cercetării în universități (instituțională și în bază de concurs – proiecte în cadrul programelor de stat, fundamentală și aplicativă) nu mai poate fi efectuată doar prin intermediul Academiei de Științe a Moldovei, instituție responsabilă pentru repartizarea fondurilor destinate cercetării și, în același timp, implicată în procesul de cercetare și participantă activă la concursul pentru finanțarea proiectelor de cercetare și expertizarea acestora. Aceasta a dus, pe parcursul ultimilor 15 ani, la diminuarea considerabilă a prezentei componentei cercetare în universitățile din Republica Moldova, implicarea scăzută a cadrelor didactice în procesul de cercetare științifică, iar, drept consecință – lipsa unor progrese apreciabile în creșterea calității studiilor. Folosirea rezultatelor cercetării în procesul de predare-învățare trebuie să fie considerată cea mai scurtă cale de aplicare practică a acestora (transfer de cunoștințe către viitorii specialiști, care vor fi implicați în activități practice). Bănuiesc că acest lucru a fost sesizat și de responsabilii pentru învățământul superior din Danemarca.

Această diversificare, de rând cu orientarea cercetării spre rezolvarea unor probleme concrete cu care se confruntă sectorul real al economiei, implicarea întreprinderilor în procesul

de cercetare, transferul mai eficient al cunoștințelor (rezultatul cercetării), inclusiv prin comercializare, către piață, vor duce inevitabil la **consolidarea triunghiului cunoașterii – educație, cercetare, întreprinderi** și, în ultima instanță, la stimularea creșterii economice.

Gr. Belostecinic

ASEM

Raport de experiență
despre vizita de lucru la AAU, Aalborg și Copenhaga
în perioada 3-7 octombrie 2016
în cadrul proiectului „PBLMD – Introducing Problem Based Learning in Moldova:
Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”

Activitățile realizate:

Luni, 3 octombrie 2016

9.00 – 10.00 – Întrunirea membrilor delegației R. Moldova și desfășurarea vizitei în cadrul Departamentului de afaceri și management cu Birgitte Gregersen, șef al Departamentului de afaceri și management și cu Olav J. Sorensen.

10.30 – 12.00 – Întâlnirea cu rectorul Per Michael Johansen, prorectorul Inger Askehave (locul de desfășurare Biroul rectorului).

13.00 – 14.30 – întrunirea cu Kristian G. Olesen, Șef al Departamentului de Informatică; Ivan Aaen (locul de desfășurare Departamentul de Informatică).

15.30 – 16.30 – discuții cu Kim Demstrup, șef al Departamentului de Sanatate Stiinta si Tehnologie; Diana Stentoft (locul de desfășurare Departamentul de Sanatate Stiinta si Tehnologie).

Marti, 4 octombrie 2016

8.30 – 10.00 – întrunire și discuții cu Ulla Steen, Șef al Departamentului de Drept; Louise Faber (locul de desfășurare Departamentul de Drept), unde clarificat aspectele activității al Departamentului de Drept.

10.00 – 12.00 – întrunire cu Henrik Find Fladkjær, șef al consiliului de studiu, Departamentul de afaceri și management; inclusive și cu dna Erling Jensen, șef al consiliului de studiu, Facultatea de Științe Sociale (Facultatea de Științe Sociale locul de desfășurare). Întrunirea a preconizat familiarizarea funcționalității departamentelor respective.

13.00 – 14.30 – a avut loc o întrunire în bibliotecă cu arsa Bonderup Bjørn, Președinte al Consiliului Universității; Olav J. Sorensen. Întrunirea a abordat aspect de constituire a mecanismului ierarhic în conducerea universității.

15.00 – 16.30 – VBN/prezentari moodle (locul de desfășurare AAU Library).

Miercuri, 5 octombrie 2016

08.30 – 10.00 – Întrunire cu dna Hans Jørgen Andersen, șef al Departamentului de Arhitectura, Design si Tehnologie Media; Marianne Stockholm (locul de desfășurare Departamentul de Arhitectură, Design și Tehnologie Media).

10.30 – 12.00 – întrunire în cadrul departamentului de arhitectură la Panou de sesiune (locul de desfășurare Departamentul de Arhitectură, Design și Tehnologie Media), ca invitați au fost prezenți studenți care sau împărtășit cu viața și activitatea din universitate.

13.30 – 15.00 – întrunirea cu ES Asser Mortensen, Consul Onorific al Republicii Moldova la Aalborg (locul de desfășurare al Republicii Moldova Consulatul Onorific).

15.00 – Plecare spre aeroport Aalborg cu deplasare la Copenhaga.

Joi, 6 octombrie 2016

08.30 – 10.00 – sosirea la locul desfășurării activităților la Universitatea din Danemarca.

11.00 – 12.30 – întrunirea cu desfășurarea activităților în cadrul Institutului de Acreditare Danez.

14.00 – 16.00 – Ministerul Învățământului Superior și Științei (locul de desfășurare Ministerul Învățământului Superior și Științei) inclusive cu Agenția Daneză pentru Știință, Tehnologie și Inovare. După care a continuat în cadrul Agenția Daneză pentru Învățământ Superior.

Vineri, 7 octombrie 2016

09.00 – 12:00 – vizita la campusul OUA Copenhaga.

13.00 – 15.30 – Rezumatul săptămânii/Runda-up, de învățare reflecții.

În perioada 03-07 octombrie 2016 împreună cu alți colegi am efectuat o vizită de studiu în Danemarca la Universitatea din Aalborg și la Copenhaga (Agenția Daneză pentru acreditarea instituțiilor și Agenția Daneză pentru Învățământul superior) în cadrul proiectului *“Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”* finanțat în cadrul programului European Erasmus +.

Scopul acestei vizite a fost familiarizarea, consolidarea și aprecierea capacităților universităților prin perfecționarea calității metodologiilor noi de predare-învățare-evaluare și anume studiul metodologiei învățării bazate pe probleme. În perioada 03-05 octombrie 2016 am vizitat Universitatea din Aalborg. Această universitate ma impresionat cu tradițiile sale, cu numărul impunător de studenți (20656) și studenți internaționali (3340). Universitatea este multidisciplinară cu o finanțare suficientă dar și cu un număr foarte mare de publicații științifice (5341) Pe parcursul acestei vizite am avut diverse întâlniri cu managerii Universității, cadre didactice, care ne-au prezentat sistemul de învățământ danez, metodologiile și metodele de predare inovatoare PBL – învățarea bazată pe problemă.

Modelul PBL a fost prezentat din perspectiva diferitor specialități. Prima prezentare a fost făcută de către șefa Departamentului de Business și Management, dna Birgitte Gregersen, care

detaliat a prezentat Universitatea din Aalborg, a descris explicit metoda PBL, principiile de bază, atmosfera de lucru a studenților, a prezentat argumente convingătoare în favoarea implementării acestei metodologii într-un sistem de învățământ centrat pe cel ce învață.

Dlui Ivan Aaen a făcut o prezentare foarte interesantă și utilă, care prin exemple concrete a demonstrat cum lucrează acest model și contribuie la atingerea finalităților de formare pentru programe din domeniul Științelor exacte, la dezvoltarea competențelor de comunicare, de lucru în grup și viziune analitică asupra soluționării problemei concrete. Convingătoare în acest sens a fost analiza Assignments vs. Problems. În acest model nea impresionat cel mai mult, aici accentul se pune pe student, se schimbă strategia de lucru cu ei. Noi am propune parțial să introducem această metodă de la anul I. Studenții să fie selectați de la înmatriculare, cei care posedă la perfecție limba engleză ca să poată fi desfășurată mobilitatea academică între studenții care practică această metodă.

În această universitate sunt foarte bine dezvoltate tehnologiile informaționale. Toți am rămas impresionați de prezentarea platformei Moodle și a bazei de date de către colaboratorii Departamentului de tehnologii informaționale.

Extrem de interesantă a fost discuția cu ex-președintele Board-ului Universității, Lars Bonderup Bjorn, care în detalii a descris activitatea sa în calitate de președinte, problemele cu care s-a confruntat și soluțiile implementate. Dlui a explicat în detalii cum se alege consiliul de administrație al universității, componența după profesie, gender, membrii externi și interni. Impresionant că Președintele consiliului de administrație obligatoriu este o persoană externă. Ținând cont de faptul că în Republica Moldova Consiliile de Dezvoltare Strategică Instituțională sunt create recent, există un șir de aspecte care prezintă interes deosebit și țin de activitatea acestui Consiliu și colaborarea cu Senatul universitar. A fost o discuție constructivă, cu sugestii utile, în care ni s-au descris principiile de lucru ale Board-ului, iar aspectele-cheie enumerate le-am și discutat deja cu unii membri ai CDSI-ului USARB. Tot aici sa vorbit de formarea bugetului universității din Aalborg care constituie din numărul de credite.

Am rămas impresionată și de prezentarea din cadrul Departamentului de Arhitectură, Design și Tehnologii Media, care ne-a demonstrat cum implementând metoda PBL putem dezvolta la studenți capacitatea de a proiecta, gândirea independentă și formarea profesională.

Reprezentanții companiilor, dar și studenții invitați la discuții în cadrul Departamentului de Arhitectură, Design și Tehnologii Media, au reconfirmat importanța și beneficiile implementării acestei metode de învățare. Una din dificultăți este capacitatea de a formula problema. După cum au menționat studenții, cea mai dificilă parte a metodei este formularea problemei și stabilirea planului de lucru, iar ulterior aplicarea cunoștințelor teoretice și abilităților practice le permit

achiziționarea de noi cunoștințe și competențe durabile. Cooperarea studenților reprezintă forța motrice a modelului PBL, iar studenții neutri, care reprezintă o piedică în realizarea proiectului sunt excluși din grup și ulterior probabil nu mai comit astfel de comportament și atitudine de lucru. Deci aplicarea metodei responsabilizează studenții, îi disciplinează și le dezvoltă capacitatea de organizare a timpului și lucrului independent, fiind totuși mereu ghidați de un tutore.

Din toate prezentările la care am participat putem desprinde structura specifică a programului de studiu, care include un număr mare de proiecte, cărora li se alocă de la 5 la 30 credite ECTS. Curricula conține o descriere exhaustivă a obiectivelor educaționale inclusiv cunoștințele, competențele și aptitudinile achiziționate de student la finele studiilor. Menționăm că rolul cadrului didactic este cel de mentor / ghid al studentului, iar studentul are un rol mult mai activ decât în sistemul tradițional / clasic. Un moment pozitiv care ma impresionat și poate fi aplicat în RM este prezența obligatorie la examene a evaluatorilor externi. Propunem de micșorat numărul de ore și obiecte la disciplinele socio-umane, de dat mai multe ore pentru lecții practice și cele desinestătătoare, de dat posibilitatea ca toate temele să se finiseze cu rezolvare de caz. În cazul USMF, discuția cazului clinic concret pe patologie, pe bolnav și la patul bolnavului.

Este necesar de schimbat strategia de predare cu includerea elementelor de conținut. Pentru profesori tot de schimbat numărul de ore, de dat mai multe ore pentru ghidare, tutelare, lucrul cu studentul individual, consultativ.

Pregătindune de evaluarea externă a programelor de studii de către ANACIP, a fost utilă cunoașterea experienței Agenției Daneze de Acreditare.

Propun de organizat mobilitatea studenților din R.Moldova în Danemarca, cei care posedă limba engleză la perfecție și atunci studenții singuri o să insiste la schimbările de programe, curicule și modalitate de predare.

Nivelul de organizare a acestei vizite a fost la un nivel foarte înalt, programul consistent și foarte bine structurat. Pe această cale vreau să aduc sincere mulțumiri coordonatorului proiectului dlui Romeo Țurcan și coordonatorului național al proiectului dnei Larisa Bugaian pentru organizarea impecabilă a vizitei.

Ceban Emil, profesor universitar, dr. hab. șt. med.

Prorector pentru activitate clinică, IP USMF „Nicolae Testemițanu”

25 noiembrie 2016

Raport de experiență
despre vizita de lucru la AAU, Aalborg și Copenhaga
în perioada 3-7 octombrie 2016
în cadrul proiectului „PBLMD – Introducing Problem Based Learning in Moldova:
Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”

Vizita de studiu la Universitatea Aalborg a fost una interesantă, utilă, cu multiple posibile preluări și adaptări pentru sistemul universitar din Republica Moldova. Au fost utile atât întâlnirile din Universitatea din Aalborg cu diferiți factori de decizie, cât și cele organizate în Copenhaga: la Ministerul Educației, Asociația de Acreditare a Universităților, Secretariatul Consiliului Rectorilor.

Am putea menționa următoarele momente relevante:

1. Universitatea Aalborg are o experiență bogată în utilizarea învățării bazate pe probleme(PBL). Acest tip de instruire se utilizează în această universitate de peste 40 ani, devenind o filozofie. În acest timp a fost posibilă validarea modelului, dar și înțelegerea faptului, că nu poate fi o abordare unică pentru toate programele, nu există un șablon unic de aplicat. Fiecare program de studiu își are anumite particularități, care au fost luate în considerare la aplicarea modelului. Vizita la diferite facultăți ne-au permis să ne convingem în acest lucru. Considerăm utilă experiența Universității din Aalborg. Implementarea acestui model în cadrul universităților din Republica Moldova, de asemenea trebuie să țină cont de particularitățile atât a programelor de studii, cât și a sistemului social-economic, în general, dar și a celui educațional, în particular. Exportul, fără adaptare a unui sistem cât de bun, poate denatura esența acestuia.

2. Fiecare program de studii se află în gestiunea unei echipe de program din cadrul unei Școli, care la rândul ei este parte componentă a Facultății. Documentul de bază pentru un program de studii este curriculumul, care cuprinde un șir de elemente: baza legală, condițiile de admitere, titlul oferit, durata și competențele asigurate, descrierea modulelor (prerechizite, obiective, activități, forme de examinare, criterii de evaluare). Un program de studii este asigurat de echipa de program din cadrul unui departament, dar pentru realizarea unor module se apelează la alte departamente din cadrul facultății sau chiar de la alte facultăți. Dacă ne referim la Programul de studii Business și Administrare, menționăm, că procesul de studii este structurat pe module și este organizat pe principiul învățământului bazat pe probleme, în cadrul cărora proiectele elaborate în echipă constituie 50% din totalul orelor destinate programului.

Programul nu este încărcat cu multe discipline. Cele existente contribuie la obținerea de către studenți a competențelor necesare pentru elaborarea proiectelor, pentru evidențierea problemei, găsirea variantelor de soluții pentru problema în cauză.

Implicarea cadrelor didactice în elaborarea curriculei, revizuirea acesteia, dar și coordonarea pe semestre, contribuie la o implicare mai mare din partea profesorilor. Ceea ce este foarte important este că și studenții de asemenea sunt implicați în elaborarea curriculei.

Experiența ar putea fi preluată atât la nivel de elaborare, monitorizare, implicare. Dar, consider, că trebuie depus un efort foarte mare pentru a explica cadrelor didactice de ce este necesară implicarea fiecăruia, care sunt beneficiile pentru profesori și pentru studenți. Evident, nu toți vor accepta din prima să se implice, dar, poate nici nu toți au harul de a lucra cu studenții, de a-i putea îndruma ca ei însuși să se învețe a-și stabili traseul lor educațional.

3. Structura Universității din Aalborg pare a fi supraîncărcată, incluzând Facultăți, departamente, școli, consilii etc. Dar, tot odată, menționăm, că fiecare element al acestei structuri își are rolul său și sarcina concretă în toată structura. A impresionat autonomia universitară în întregime, dar în deosebi, cea financiară pe care o au toate subdiviziunile. *Angajarea cadrelor academice și contabilizarea activităților efectuate* pe parcursul anului academic de către șeful de departament este absolut diferit decât cel existent în Republica Moldova. Această experiență o consider foarte importantă, dacă este privită și sub aspectul normării didactice cu posibilitatea preluării anumitor elemente, și anume:

- Fiecare profesor este angajat doar pe un salariu. Acest lucru îi permite să se dedice integral problemelor ce țin de autoperfecționare, lucru cu studenții. Activitatea didactică include nu doar ore de predare ci și coordonare, examinare ș.a.;

- Cercetarea este o componentă importantă a activității profesorului. Ea este planificată, contabilizată și luată în considerare ca activitate ce necesită timp pentru a fi realizată. Rezultatele cercetării sunt utilizate în activitatea de predare.

- Pentru ca acest sistem să poată fi pus în aplicare în Republica Moldova este necesar de schimbare a atitudinii față de sistemul educațional, în general, la nivel de sistem, de revăzut statutul profesorului. De asemenea se impune schimbarea mentalității atât a cadrelor academice, cât și a studenților.

- Implementarea sistemului menționat ar permite implicarea mai activă a profesorilor în studierea metodelor moderne de predare, a implicării mai active a acestora în cercetare.

4. A impresionat rolul și funcționalitatea Consiliului de Dezvoltare Strategică a Universității, modul de alegere a membrilor, modalitatea de activitate a acestuia.

5. Sistemul de Învățământ Superior din Danemarca, este diferit de cel din Republica Moldova, și include mai multe tipuri de instituții: 8 Universități, în cadrul cărora o pondere semnificativă o are activitatea de cercetare, 7 Colegii universitare, 11 Academii de Studii Europene și arte, 9 Academii Profesionale, 11 Instituții de Educație Maritimă, 1 Școală Daneză de Media și Jurnalism. Toate aceste instituții în mod obligatoriu trebuie să fie acreditate de către Agenția Daneză pentru acreditare. Dacă până în anul 2013 se acreditau Programele, acum se acreditează Instituțiile. Cam 85% din entitățile supuse acreditării trec această activitate cu succes, iar în jur de 15% au probleme, unele chiar ne fiind acreditate. A fost dezvoltat procesul de acreditare academică, enunțate unele criterii care se iau în considerare la acreditare. În linii generale, procesul este asemănător cu cel prevăzut a fi și în Republica Moldova. Similare sunt și atribuțiile pe care le are Agenția Daneză de Asigurare a Calității și ANACIPul din Moldova.

6. La moment, Ministerul Educației din Danemarca este format din două Agenții: Agenția pentru Știință, Tehnologie și Inovare și Agenția pentru componenta academică. În perspectivă se dorește modificarea acestei structuri în vederea evitării unor dublări existente în prezent. Impresionează activitățile desfășurate de aceste Agenții, dar și structura și mărimea resurselor financiare de care ele dispun.

7. Am făcut cunoștință cu modalitatea de alocare a resurselor financiare pentru universități. În prezent, finanțarea se efectuează pe 2 componente: instruire și cercetare. Instruirea are la bază numărul de studenți echivalenți, care iau în considerare studenții care au promovat toate examenele (au acumulat 60 credite de studiu pe an). Se oferă bonusuri pentru absolvirea în timp a facultății. Totuși, acest model, pe parcursul utilizării lui, a manifestat și unele limite, fapt care a determinat necesitatea modificării. Astfel, în prezent există un proiect de model de finanțare prin care, sistemul taximetru, rămâne a fi de bază, dar se dorește a include ca indicator important relevanța studiilor și angajabilitatea absolvenților, astfel încât să fie scoasă în evidență performanța studiilor. Chiar și la momentul discuțiilor acest model are mai multe critici.

Finanțarea cercetării se efectuează doar pentru cele 8 Universități, entități, care fac parte din sistemul Învățământului Superior din Danemarca și are două componente: finanțarea de bază (în jur de 80%) și finanțarea în bază de proiecte prin concurs. La baza finanțării pentru cercetare se află diferiți indicatori de performanță (fonduri externe primite, numărul de doctoranzi susținuți, numărul de publicații).

8. Guvernanții sunt permanent preocupați de situația în domeniu și încearcă diferite modalități de îmbunătățire a situației existente. Astfel, în prezent, încearcă: 1. Să stimuleze absolvenții de licee să meargă imediat după absolvire la facultate; 2. Să stimuleze absolvirea studiilor în termen; 3. Să reglementeze admiterea. Până nu de mult erau reglementate doar câteva

domenii (medicina, pedagogia), în care se indicau ca să ia la studii nu mai puțin de un anumit număr. Astăzi situația s-a schimbat și se pune problema de reglementare a mai multor domenii prin stabilirea unor cote maxime, care nu pot fi depășite. 4. Centrarea activităților pe angajabilitate. 5. Atragerea la studii a mai multor studenți ce vin din familii în care părinții nu au studii. 6. Să se ofere bonusuri pentru absolvirea facultății în timp. 7. Să se mărească numărul de ore de contact direct.

Concluzii: Sistemul Învățământului Superior în Danemarca are o orientare socială, studiile fiind gratuite pentru studenți. Procesul de studii este centrat pe student, pe nevoile acestuia. Învățarea bazată pe probleme permite a implica direct studentul în activitatea de învățare și a fi mai aproape de piața muncii, de necesitățile angajatorilor. Guvernanții analizează permanent situația în domeniu și intervin, după necesitate, pentru a rezolva problemele care apar. Ceea ce am văzut și am auzit pe parcursul vizitei în Danemarca merită a fi apreciat cu cele mai înalte considerațiuni. Trebuie de analizat acele momente pe care le putem prelua, în deosebi cu referire la instruire, de adaptat la condițiile țării noastre. Bineînțeles că experiența Universității din Aalborg va fi foarte utilă. Este utilă și experiența acreditării programelor de studii, dat fiind faptul, că suntem în proces de acreditare.

Cotelnic Ala, ASEM

14.10.2016

Raport de experiență
despre vizita de lucru la AAU, Aalborg și Copenhaga
în perioada 3-7 octombrie 2016
în cadrul proiectului „PBLMD – Introducing Problem Based Learning in Moldova:
Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”

1. Vizita de lucru în Danemarca a fost consistentă și bine organizată.

Argument:

- a) Au fost incluse în program instituții diferite, implicate în organizarea și realizarea învățământului superior;
- b) Am realizat vizite în Aalborg (instituție regională) și în Copenhaga;
- c) Strategia PBL, a fost explicată și exemplificată în cadrul diverselor programe de studii;
- d) Persoanele care au realizat activitățile, au avut o bună pregătire; materialul prezentat a fost bine selectat și prezentat.

2. Comunicarea în cadrul echipei a fost eficientă.

Coordonatorii de program (internaționali și locali), au avut principii clare de selectare a grupului de lucru. Membri ai grupului au fost managerii instituțiilor de învățământ și responsabilii de organizarea activității didactice din instituții. Activitățile programului au fost adaptate la necesitățile grupului – țintă, la fel ca și moderatorii activităților, care au orientat mesajul la problematica cu care se confruntă membrii echipei manageriale în procesul de organizare a unui program de studii: conceptualizarea acestuia în raport cu finalitățile; modalitățile de angajare a personalului didactic și studenților în procesul de învățământ; gestionarea componentei temporare și formative în corespundere cu strategia aplicată; evaluarea rezultatelor învățării.

Asupra eficienței comunicării a influențat benefic și particularitățile/ compatibilitatea personală a membrilor grupului de lucru.

3. Achizițiile rezultate din vizita de lucru sunt funcționale.

În programul de activitate au fost incluse instituții reprezentative.

• Universitatea din Aalborg este o instituție bine cunoscută în aplicarea strategiei PBL. Este o instituție de tip clasic, astfel încât toți membrii grupului de lucru au avut posibilitatea să facă cunoștință cu specificul aplicării acestei strategii în domeniile de formare profesională pe care le reprezintă. Au fost scoase în evidență particularitățile aplicării PBL în dependență de specificul domeniului de formare profesională.

• Agenția pentru Învățământ Superior, de pe lângă Ministerul Educației, este organul responsabil de buna funcționare a sistemului și corectitudinea respectării legislației daneze în domeniul educației. Astfel, am avut ocazia de a obține date relevante despre documentele de politici în domeniul învățământului superior din prima sursă: strategia de configurare a sistemului de învățământ superior și tendințele evoluției acestuia; reglementarea admiterii în instituțiile de învățământ superior; modalități de colaborare cu piața muncii și corelarea activității învățământului superior cu tendințele evoluției diverselor sectoare ale economiei daneze; etc.

• Agenția de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, este organul responsabil de calitatea formării profesionale. În acest sens ne-am informat despre procedura de evaluare; criteriile de evaluare; corelația dintre evaluarea externă și evaluările realizate în universități.

• Consiliul rectorilor din Danemarca. La această întâlnire au fost prezentate particularități ale relației dintre universități și organele administrative de resort. Implicațiile universităților în luarea deciziilor și limitele autonomiei universitare.

Informația teoretico – conceptuală și exemplificările au fost relevante pentru înțelegerea strategiei PBL.

Moderatorii activităților, au expus corect din punct de vedere a teoriei educaționale, clar și explicit strategia PBL. Raportul dintre teorie și practică, a înclinat spre prezentarea exemplelor de bune practici, fapt care a facilitat înțelegerea esenței acestei strategii alternative de formare profesională (care la Universitatea din Aalborg este una de bază și se aplică eficient).

Autorii prezentărilor, au scos în evidență aspecte importante ale funcționării unui program de studii:

- Conceptualizarea programului în cadrul cursului academic, ciclul I și ciclul II, prin corelarea activităților teoretice, cu realizarea proiectelor: numărul unităților de curs în semestru, creditele acordate diverselor tipuri de activități, etc.

- Monitorizarea activităților în proiect, cu indicarea numărului de ore alocate.

- Repartizarea normei didactice cadrelor didactice, în raport cu tipurile de activitate.

- Modalitatea de evaluare individuală a proiectelor de grup.

Prezentările în cadrul diferitor programe de studii, au scos în evidență posibilitățile și limitele PBL –lui în procesul formării specialiștilor în diverse domenii. Informația concretă, prezentată nemijlocit de persoane responsabile de programul de studii, cadre didactice și manageriale, au dat posibilitatea înțelegerii unor nuanțe concrete ale procesului didactic, dificil (iar uneori și imposibil de înțeles), doar din surse teoretice.

De un real folos au fost întâlnirile cu reprezentanții pieței muncii și studenții. Prezentările reprezentanților pieței muncii au răspuns la unele întrebări legate de dificultățile identificării

bazelor pentru stagiile de practică, modalitățile de colaborare cu întreprinderile și modalitățile de motivare a ambelor părți : universitatea și piața muncii în pregătirea specialiștilor.

Studenții au relatat din perspectiva implicării lor în activitatea de formare profesională prin proiecte, explicând unele aspecte de relaționare interpersonală și automanagement în cadrul realizării obiectivelor propuse.

4. *Beneficii pentru instituțiile din Republica Moldova (pentru instituțiile noastre).*

Vizita de lucru a fost pentru USM de un real folos, deoarece am cunoscut modalități eficiente de axare a învățământului pe student. PBL este o strategie care cu adevărat implică studentul în propria formare profesională, implicându-l activ în acest proces. Toate încercările și declarațiile noastre de a realiza un învățământ axat pe student, rămân doar la un nivel de iluzii, dacă folosim aceiași modalitate magistrală de instruire, cu încercări fragmentare de a aplica sporadic și unele elemente de interactivitate.

Cunoașterea „ pe viu „, a modalității de aplicarea a PBL în instruire, ne-a dat atât un impuls motivațional de a acționa altfel, cât și cunoașterea concretă a mecanismelor de organizare a procesului de învățământ.

Otilia Dandara

Universitatea de Stat din Moldova

Raport de experiență
despre vizita de lucru la AAU, Aalborg și Copenhaga
în perioada 3-7 octombrie 2016
în cadrul proiectului „PBLMD – Introducing Problem Based Learning in Moldova:
Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”

Învățământul bazat pe probleme (PBLMD) este orientat spre îmbunătățirea calității programelor și metodologiilor de predare și învățare pentru învățământul superior din Republica Moldova, contribuind la corelarea acestora cu piața forței de muncă.

În contextul dat, datele statistice arată că în Danemarca acele companii care conlucrează cu universitățile au rata sporită.

Astfel, există o mai bună corelație între produsul educațional și cerințele companiei și, concomitent, este asigurat un indicator al calității – **angajarea în câmpul muncii**.

Vizita de lucru realizată în orașul Copenhaga a fost una benefică consolidării relațiilor dintre partenerii proiectului din Republica Moldova: Academia de Studii Economice (ASEM); Universitatea de Stat „A. Russo” din or. Bălți (USARB); Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din or. Cahul (USC); Universitatea de Stat a Moldovei (USM); Universitatea de Stat de Medicină și Farmaceutică „N. Testimițanu” (USMF); Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM) și partenerii asociați: Ministerul Educației al Republicii Moldova (MEd); Asociația Națională a Companiilor din Domeniul Tehnologiilor Informaționale și a Comunicațiilor (ATIC); Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional (ANACIP); Consiliul Național al Organizațiilor Studentești din Moldova (CNOSM); Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODSIMM).

Totodată, am luat cunoștință de practicile, reformele și consecințele acestora în învățământul superior danez.

Menționăm instituțiile vizitate în Copenhaga: *Universitatea din Copenhaga, Agenția Daneză de Acreditare, Agenția Daneză pentru Învățământul Superior, Agenția pentru Știință, Cercetare și Inovare.*

Astfel, din prezentările realizate de reprezentanții instituțiilor nominalizate, am desprins idei importante care-și pot găsi aplicabilitate în timp și în învățământul superior din Republica Moldova, precum: separările în sistem pentru a nu fi dublate programele, redirecționarea studenților de la programele ce generează șomaj la cele cu inserție pe piața muncii etc.

Acreditarea la instituții se realizează o dată la trei ani, iar resursele financiare sunt alocate de stat. Universitățile achită pentru acreditarea externă.

Tot o dată la trei ani bordul semnează un contract cu Ministerul Educației.

Printre indicatorii finanțării instituțiilor de învățământ superior se regăsesc *promovarea studenților*, adică numărul de credite acumulate de student, *numărul de studenți*.

Consemnăm că la nivel instituțional, ca și în cazul Republicii Moldova, componentele care asigură calitatea sunt:

- Structura;
- Procesele;
- Practicile.

Printre practicile pe care ar trebui să le preluăm referitor la învățământul superior danez ar fi și realizarea obligatorie de către instituțiile de învățământ superior a unor chestionare cu referire la *inserția studenților-absolvenți în câmpul muncii*.

Cele mai solicitate specializări ale învățământului superior din Danemarca sunt farmaceutica, medicina, științele ingineresti, IT, mai puțin - profilul umanitar, artistic.

În această ordine de idei, s-a constatat că reformele realizate în învățământul superior danez sunt prea standard, axate pe economie, ceea ce se află în detrimentul creativității. Prin urmare, există pericolul lipsei de laureați pentru premiul Nobel.

În Danemarca un accent deosebit se pune pe cercetare. Bugetul alocat acestui sector este de 2 miliarde de euro.

Actualmente, se lucrează la metodologia de acreditare instituțională ca până în 2019 toate instituțiile să treacă acreditarea.

În ansamblu, vizita a fost foarte utilă. Am avut posibilitatea să discutăm mai detaliat problemele cu care se confruntă la etapa actuală învățământul superior din Republica Moldova, precum și specializările noi ce urmează a fi introduse, modificările ulterioare din planurile de studii.

S-a convenit ca partenerii proiectului PBLMD să se întrunească într-o ședință la finalul lunii octombrie pentru a discuta pașii următori în vederea demarării procesului PBL în Republica Moldova.

Gabriela Frunză-Danail

Ministerul Educației

14.10.2016

Raport de experiență
despre vizita de lucru la AAU, Aalborg și Copenhaga
în perioada 3-7 octombrie 2016
în cadrul proiectului „PBLMD – Introducing Problem Based Learning in Moldova:
Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”

Învățământul superior și cercetarea reprezintă cheia calității pe scară globală.

Vizita de lucru realizată în orașul Copenhaga a fost oportună reformelor pe care le traversează sistemul de învățământ superior din Republica Moldova prin implementarea noului Cod al Educației.

Învățământul bazat pe probleme (**PBL**) reprezintă o metodă educațională utilizată pentru înzestrarea studenților cu capacități de rezolvare a problemelor profesionale.

În contextul dat, PBL-ul are o serie de avantaje net superioare metodei tradiționale de predare, deoarece se asigură pregătirea profesioniștilor cu competențe necesare pentru domeniile importante pentru economia țării.

Proiectul va fi implementat de un consorțiu format din 6 universități din Republica Moldova: Academia de Studii Economice din Moldova (ASEM); Universitatea de Stat „A. Russo” din or. Bălți (USARB); Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din or. Cahul (USC); Universitatea de Stat a Moldovei (USM); Universitatea de Stat de Medicină și Farmaceutică „N. Testemițanu” (USMF); Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM) și 4 universități din UE: Universitatea din Aalborg (AAU), Danemarca; Universitatea din Gloucestershire (UoG), Marea Britanie; Universitatea din Siegen (USIEGEN), Germania; Institutul Regal de Tehnologie (KTH), Suedia, împreună cu 5 parteneri asociați: Ministerul Educației al Republicii Moldova (MEd); Asociația Națională a Companiilor din Domeniul Tehnologiilor Informaționale și a Comunicațiilor (ATIC); Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional (ANACIP); Consiliul Național al Organizațiilor Studentești din Moldova (CNOSM); Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODSIMM).

La vizita de lucru din Danemarca au participat reprezentanți de la instituțiile-partenerere din cadrul proiectului PBLMD: Ministrul Educației – Corina Fusu, secretarul de Stat al Ministerului Educației – G. Frunză-Danail, directorul ANACIP – I. Chiciuc, rectorul UTM – V. Bostan, rectorul ASEM – G. Belostecinic, rectorul USC – Popa, prorectori de la instituțiile partenerere, precum și alți reprezentanți ai partenerilor asociați.

Prima instituție vizitată de noi, **joi, 6 octombrie**, a fost Danish University din Copenhaga. Aici ni s-a prezentat o informație amplă referitor la învățământul superior danez.

Menționăm că în Danemarca există o conlucrare strânsă între bordul universitar și minister care elaborează politici în acest sens.

Cele mai solicitate specializări ale învățământului superior din Danemarca sunt farmaceutica, științele ingineresti, IT, mai puțin - profilul umanitar, artistic.

În plan comparativ, în Republica Moldova, cele mai solicitate specializări sunt medicina, juridica, economia, mai puțin științele pedagogice și cele ingineresti.

Datele lor statistice arată că acele companii care conlucrează cu universitățile au rata sporită. Astfel, se realizează o mai bună corelație între produsul educațional și cerințele companiei și, concomitent, este asigurat un indicator al calității - **angajabilitatea**.

Printre practicile pe care ar trebui să le preluăm referitor la învățământul superior danez ar fi și realizarea chestionarelor pe care aceștia le efectuează o dată la trei ani vizând **insertia studenților-absolvenți în câmpul muncii**.

Ulterior, am mers la **Agencia Daneză de Acreditare** care ne-a informat că acreditarea la instituții se realizează o dată la trei ani de către Consiliul de Acreditare, separat de ANACIP și format din membri neafiliați politic, aprobați de Minister.

Tot o dată la trei ani bordul semnează un contract cu Ministerul Educației.

Consemnăm că la nivel instituțional, ca și în cazul Republicii Moldova, componentele care asigură calitatea sunt:

- Structura;
- Procesele;
- Practicile.

În Danemarca actualmente se lucrează la metodologia de acreditare instituțională. Până în 2019 toate instituțiile de învățământ superior trebuie să treacă acreditarea instituțională.

Vineri, 7 octombrie, am vizitat **Agencia Daneză pentru Învățământul Superior** din cadrul Ministerului Educației.

Aici ni s-a relatat că există 2 modalități de finanțare a instituțiilor de învățământ superior: prin competiție (activitatea de cercetare) și după necesități (criteriul istoric).

Alți indicatori ai finanțării reprezintă **promovarea studenților** (numărul de credite acumulate de student), mai puțin, dar fără a neglija – **numărul studenților**.

Criteriile evaluării instituțiilor de învățământ superior sunt determinate și de calitatea managementului și proceselor în instituții.

Printre criteriile precalificării, menționăm relevanța și cererea programului, separările în sistem pentru a nu fi dublate programele, redirecționarea studenților de la programele ce generează șomaj la cele cu inserție pe piața muncii.

După vizita la Agenția Daneză pentru Învățământul Superior a urmat vizita la **Agencia pentru Știință, Cercetare și Inovare** ce are funcția de a regla politicile pentru minister, a elabora Cadrul de Cercetare și Inovare din Danemarca, realizează statistici și analize, urmărește implementarea și eficiența utilizării resurselor.

În cadrul acestei agenții funcționează **Centrul de Inovare din Danemarca**.

Un accent deosebit se pune pe cercetare. Bugetul alocat acestui sector este de 2 miliarde de euro, spre deosebire de Republica Moldova în care bugetul pentru 2016 reprezintă 30 milioane lei.

Datele statistice demonstrează că reformele realizate în învățământul superior din Danemarca sunt prea standard, axate pe economie, ceea ce se află în detrimentul creativității.

Prin urmare, există pericolul lipsei de laureați pentru premiul Nobel.

Vizita de lucru s-a încheiat cu un discurs al directorului programului Erasmus + din Danemarca care a vorbit despre funcționarea acestui program de mobilitate la ei, precum și despre oportunitățile Republicii Moldova privind participările și aplicarea la programul dat.

În ansamblu, vizita a fost foarte utilă.

Continuitatea proiectului PBL în învățământul superior din Republica Moldova constă în introducerea unor noi specializări, reflectate în modificarea planurilor de studii.

S-a convenit că, la finalul lunii octombrie, la Chișinău se va desfășura un forum consacrat implementării PBL în Republica Moldova la care vor participa reprezentanții instituțiilor, precum și membrii asociați.

Corina Fusu

Ministerul Educației

12.10.2016

Raport de experiență
despre vizita de lucru la AAU, Aalborg și Copenhaga
în perioada 3-7 octombrie 2016
în cadrul proiectului „PBLMD – Introducing Problem Based Learning in Moldova:
Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”

În perioada 03-07 octombrie 2016 am efectuat o vizită de studiu în Danemarca la Universitatea din Aalborg și la Copenhaga (Agenția Daneză pentru acreditarea instituțiilor și Agenția Daneză pentru Învățământul superior) în cadrul proiectului *“Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”* finanțat în cadrul programului European Erasmus +.

Scopul acestei vizite a fost consolidarea capacităților universităților prin perfecționarea calității metodologiilor de predare-învățare-evaluare și anume studiul metodologiei învățării bazate pe probleme. În perioada 03-05 octombrie 2016 am vizitat Universitatea din Aalborg. Pe parcursul acestei vizite am avut diverse întâlniri cu managerii Universității, cadre didactice, care ne-au prezentat sistemul de învățământ danez, metodologiile și metodele de predare inovatoare PBL – învățarea bazată pe problemă.

Modelul PBL a fost prezentat din perspectiva diferitor specialități. Prima prezentare a fost făcută de către șefa Departamentului de Business și Management, dna Birgitte Gregersen, care detaliat a prezentat Universitatea din Aalborg, a descris explicit metoda PBL, principiile de bază, atmosfera de lucru a studenților, a prezentat argumente convingătoare în favoarea implementării acestei metodologii într-un sistem de învățământ centrat pe cel ce învață.

Foarte interesantă și utilă a fost prezentarea dlui Ivan Aaen, care prin exemple concrete a demonstrat cum acest model contribuie la atingerea finalităților de formare pentru programe din domeniul Științelor exacte, la dezvoltarea competențelor de comunicare, de lucru în grup și viziune analitică asupra soluționării problemei concrete. Convingătoare în acest sens a fost analiza Assignmets vs. Problems.

Am rămas impresionată de prezentarea platformei Moodle și a bazei de date de către colaboratorii Departamentului de tehnologii informaționale. Vom încerca să dezvoltăm și la noi în universitate un astfel de sistem de prelucrare a datelor. Actualmente, în cadrul USARB sunt create baze de date atât pentru studenți cât și pentru angajați, dar posibilitățile de prelucrare a datelor sunt modeste în comparație cu cel cu care am fost familiarizați în cadrul acestei vizite.

Ținând cont de faptul că în Republica Moldova Consiliile de Dezvoltare Strategică Instituțională sunt create cu puțin timp în urmă, există un șir de aspecte care prezintă interes și

țin de activitatea acestui Consiliu și colaborarea cu Senatul universitar. Extrem de interesantă în acest sens a fost discuția cu ex-președintele Board-ului Universității, Lars Bonderup Bjorn, care în detalii a descris activitatea sa în calitate de președinte, problemele cu care s-a confruntat și soluțiile implementate. A fost o discuție constructivă, cu sugestii utile, în care ni s-au descris principiile de lucru ale Board-ului, iar aspectele-cheie descrise le-am și discutat deja cu unii membri ai CDSI-ului USARB.

Am rămas impresionată și de prezentarea din cadrul Departamentului de Arhitectură, Design și Tehnologii Media, care ne-a demonstrat cum implementând metoda PBL putem dezvolta la studenți capacitatea de a proiecta, gândirea independentă și formarea profesională.

Reprezentanții companiilor, dar și studenții invitați la discuții în cadrul Departamentului de Arhitectură, Design și Tehnologii Media, au reconfirmat importanța și beneficiile implementării acestei metode de învățare. Una din dificultăți este capacitatea de a formula problema. După cum au menționat studenții, cea mai dificilă parte a metodei este formularea problemei și stabilirea planului de lucru, iar ulterior aplicarea cunoștințelor teoretice și abilităților practice le permit achiziționarea de noi cunoștințe și competențe durabile. Cooperarea studenților reprezintă forța motrice a modelului PBL, iar studenții neutri, care reprezintă o piedică în realizarea proiectului sunt excluși din grup și ulterior probabil nu mai comit astfel de comportament și atitudine de lucru. Deci aplicarea metodei responsabilizează studenții, îi disciplinează și le dezvoltă capacitatea de organizare a timpului și lucrului independent, fiind totuși mereu ghidați de un tutore.

Din toate prezentările la care am participat putem desprinde structura specifică a programului de studiu, care include un număr mare de proiecte, cărora li se alocă de la 5 la 30 credite ECTS. Curricula conține o descriere exhaustivă a obiectivelor educaționale inclusiv cunoștințele, competențele și aptitudinile achiziționate de student la finele studiilor. Menționăm că rolul cadrului didactic este cel de mentor/ghid al studentului, iar studentul are un rol mult mai activ decât în sistemul tradițional/clasic.

Vizita la Universitatea din Aalborg a permis familiarizarea cu modelul PBL, deja fiind incontestabilă importanța implementării acestuia și în universitățile din țară. Una din problemele discutate după întoarcerea din această vizită a fost motivarea cadrelor didactice pentru aplicarea acestei metode, care este o sarcină dificilă, dar care cu certitudine va contribui la creșterea nivelului culturii calității în universitate și va aduce un suflu nou programelor de studiu, asigurând formarea unui specialist competitiv pe piața muncii.

Fiind în pragul evaluării externe a programelor de studii de către ANACIP, a fost utilă cunoașterea experienței Agenției Daneze de Acreditare.

Vreau să remarc nivelul foarte înalt de organizare a acestei vizite, programul consistent și foarte bine structurat. Pe această cale vreau să aduc sincere mulțumiri coordonatorului proiectului dlui Romeo Țurcan și coordonatorului național al proiectului dnei Larisa Bugaian pentru organizarea impecabilă a vizitei.

Natalia Gașoi

Prim-prorector pentru activitatea didactică

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

23 noiembrie 2016

Raport de experiență
despre vizita de lucru la AAU, Aalborg și Copenhaga
în perioada 3-7 octombrie 2016
în cadrul proiectului „PBLMD – Introducing Problem Based Learning in Moldova:
Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”

Vizita de lucru la Universitatea din Aalborg a fost una foarte benefică pentru Universitatea de Stat din Moldova, pe care am reprezentat-o în cadrul grupului care a fost în vizita respectivă pe durata unei săptămâni. Sistemul universitar din Republica Moldova este foarte diferit de cel existent în spațiul comunitar și, bineînțeles, cel din Danemarca. Personal cel mai mult m-au interesat următoarele aspecte din activitatea universitară de la Aalborg University sub aspectul implementării modelului PBL de studiu:

- 1) funcționarea modelului PBL în cadrul Universității din Aalborg sub aspectul îmbinării curriculare a elementelor educaționale, sociale și comerciale (de afaceri);
- 2) funcționarea modelului PBL în cadrul Școlii de Științe Juridice din cadrul Universității din Aalborg sub aspectul îmbinării curriculare a elementelor menționate mai sus;
- 3) funcționarea autonomiei universitare într-un cadru concurențial dintre universitățile din Danemarca.

Aceste aspecte au fost atinse prin intermediul ședințelor și discuțiilor pe care le-am avut cu reprezentanții Universității Aalborg, reprezentanții facultăților, școlilor și departamentelor din cadrul Universității, dar și cu reprezentanții autorităților publice din sistemul educațional din Danemarca. A fost foarte benefică și prezentarea sistemului universitar general din Danemarca, mai ales sub aspectul posibilităților de a vedea și auzi din surse directe nu doar aspectele benefice ale funcționalității universitare într-un sistem autonom, dar și a deficiențelor sistemului în astfel de condiții de funcționare.

Lucrurile învățate în urma vizitei la Universitatea din Aalborg, sub aspectul preluării experienței pozitive și aplicării acesteia în Republica Moldova, țin, în cea mai mare parte, de primul aspect menționat - funcționarea modelului PBL în cadrul Universității din Aalborg sub aspectul îmbinării curriculare a elementelor educaționale, sociale și comerciale (de afaceri). Aici necesită de a fi menționat faptul că, atât în Danemarca, cât și în Republica Moldova, domeniul învățământului superior (universitar) este parte componentă a sistemului socio-economic național, și funcționează ca și element al sistemului respectiv. În acest sens, pentru o țară stabilă precum Danemarca, fără tranziții de șoc de la un sistem politic, social și economic spre un alt

sistem, funcționalitatea universitară este o normalitate inherentă sistemului ca atare, centrat pe conceptul de stat social.

Un aspect foarte important al sistemului de studii prin utilizarea modelului PBL constă în faptul, după mine, că acesta oferă posibilitatea de a observa conexiunile dintre procesele educațional teoretic, competențele-cheie și produsul final urmărit în cadrul formării unui specialist cu studii superioare. În cadrul proiectelor PBL reflecția studentului este un element-cheie care oferă sprijin efectiv acestuia pe măsură ce lucrează pentru a înțelege de ce, ce și cum se materializează în fapt competențele obținute în cadrul procesului curricular universitar.

Experiența acumulată prin intermediul studierii prin proiecte tip PBL aduce beneficii reale studenților, deoarece aceștia obțin abilități analitice urmate de integrarea noilor cunoștințe în domeniul praxiologic. Astfel, studenții sunt capabili să explice nu doar sensul teoretic al cunoștințelor acumulate, dar și modul de finalizare a unei sarcini reale de ordin practic, legată în mod direct de cunoștințele teoretice, ceea ce le oferă posibilitatea de a fi cu un pas mai înainte în cadrul integrării reale a cunoștințelor acumulate în viața profesională ulterioară.

Chiar dacă sistemul universitar din Republica Moldova este, sub mai multe aspecte, destul de rigid și reticent la modificări esențiale, de sistem, cum ar fi procesul educațional prin intermediul modelelor tip PBL, experiența Universității din Aalborg este foarte binevenită, mai ales în ceea ce ține de aspectele sensibile pentru domeniul universitar din R.Moldova. Pentru factorii decizionali din sistemul universitar moldovenesc, dar și pentru cadrele științifico-didactice este foarte important să țină în permanent cont de faptul că o universitate deschisă schimbărilor este o universitate modernă, atractivă și de perspectivă.

Nicolae SADOVEI, dr. hab., conf. univ.

Universitatea de Stat din Moldova

Raport de experiență
despre vizita de lucru la AAU, Aalborg și Copenhaga
în perioada 3-7 octombrie 2016
în cadrul proiectului „PBLMD – Introducing Problem Based Learning in Moldova:
Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”

Activitățile realizate:

Luni, 3 octombrie 2016

9.00 – 10.00 – Întrunirea membrilor delegației R. Moldova și desfășurarea vizitei în cadrul Departamentului de afaceri și management cu Birgitte Gregersen, șef al Departamentului de afaceri și management și cu Olav J. Sorensen.

10.30 – 12.00 – Întâlnirea cu rectorul Per Michael Johansen, prorectorul Inger Askehave (locul de desfășurare Biroul rectorului).

13.00 – 14.30 – întrunirea cu Kristian G. Olesen, Șef al Departamentului de Informatică; Ivan Aaen (locul de desfășurare Departamentul de Informatică).

15.30 – 16.30 – discuții cu Kim Demstrup, șef al Departamentului de Sanatate Stiinta si Tehnologie; Diana Stentoft (locul de desfășurare Departamentul de Sanatate Stiinta si Tehnologie).

Marti, 4 octombrie 2016

8.30 – 10.00 – întrunire și discuții cu Ulla Steen, Șef al Departamentului de Drept; Louise Faber (locul de desfășurare Departamentul de Drept), unde clarificat aspectele activității al Departamentului de Drept.

10.00 – 12.00 – întrunire cu Henrik Find Fladkjær, șef al consiliului de studiu, Departamentul de afaceri și management; inclusive și cu dna Erling Jensen, șef al consiliului de studiu, Facultatea de Științe Sociale (Facultatea de Științe Sociale locul de desfășurare). Întrunirea a preconizat familiarizarea funcționalității departamentelor respective.

13.00 – 14.30 – a avut loc o întrunire în bibliotecă cu arsa Bonderup Bjørn, Președinte al Consiliului Universității; Olav J. Sorensen. Întrunirea a abordat aspect de constituire a mecanismului ierarhic în conducerea universității.

15.00 – 16.30 – VBN/prezentari moodle (locul de desfășurare AAU Library).

Miercuri, 5 octombrie 2016

08.30 – 10.00 – Întrunire cu dna Hans Jørgen Andersen, șef al Departamentului de Arhitectura, Design si Tehnologie Media; Marianne Stockholm (locul de desfășurare Departamentul de Arhitectură, Design și Tehnologie Media).

10.30 – 12.00 – întrunire în cadrul departamentului de arhitectură la Panou de sesiune (locul de desfășurare Departamentul de Arhitectură, Design și Tehnologie Media), ca invitați au fost prezenți studenți care sau împărtășit cu viața și activitatea din universitate.

13.30 – 15.00 – întrunirea cu ES Asser Mortensen, Consul Onorific al Republicii Moldova la Aalborg (locul de desfășurare al Republicii Moldova Consulatul Onorific).

15.00 – Plecare spre aeroport Aalborg cu deplasare la Copenhaga.

Joi, 6 octombrie 2016

08.30 – 10.00 – sosirea la locul desfășurării activităților la Universitatea din Danemarca.

11.00 – 12.30 – întrunirea cu desfășurarea activităților în cadrul Institutului de Acreditare Danez.

14.00 – 16.00 – Ministerul Învățământului Superior și Științei (locul de desfășurare Ministerul Învățământului Superior și Științei) inclusive cu Agenția Daneză pentru Știință, Tehnologie și Inovare. După care a continuat în cadrul Agenția Daneză pentru Învățământ Superior.

Vineri, 7 octombrie 2016

09.00 – 12:00 – vizita la campusul OUA Copenhaga.

13.00 – 15.30 – Rezumatul săptămânii/Runda-up, de învățare reflecții.

În rezultatul vizitelor efectuate în perioada 2 – 8 octombrie 2016, în cadrul consorțiului Erasmus+, am realizat următoarele **CONCLUZII:**

- Universitatea din Aalborg asigură studenților cu și o excelență academică, o implicare culturală și dezvoltare personală încă de la începuturile sale, în 1974. Acesta oferă educație și cercetare în domeniul științelor naturale, științelor sociale, umaniste, științe tehnice și de sănătate.

- Universitatea din Aalborg consolidează în prezent și dezvoltă în continuare a profilul său ca o cercetare dinamică și inovatoare și instituții de învățământ orientat spre lumea înconjurătoare. Acesta este caracterizat prin combinarea unui angajament dornici în probleme locale, regionale și naționale cu un angajament activ față de colaborarea internațională. Cu o dedicație persistentă pentru exercitarea de excelență, inclusiv se oferă experiențe educaționale supreme cu un spectru larg de domenii academice.

Propuneri: *dinamica comparativă pe care a obținut-o Universitatea din Aalbur sigur că nu poate fi comparată cu cea locală, mai mult ca atât istoria, specificul fondul profesoral universitar este pe o poziție înaltă fapt ce contribuie doar la promovarea USMF. Universitatea de Medicină și Farmacie din R. Moldova mereu își asumă angajamente în vederea soluționării*

problemelor locale, loco-regionale și global pe țară. Experiența educațională care suferă continuitate verticală în perfecțiune este doar salutară și nu poate suferi modificări drastice lămurite prin specificul educațional și strategic specifice altor țări. Propunerea este doar în a menține dinamica convingerii conducerii țării și punerea accentului pe Om pentru a obține dinamici inovatoare de învățământ, adică accent pe ceea ce a pus Universitatea Aalborg în anii 70.

- Consiliul Universitar din Aalborg - este cea mai înaltă autoritate din cadrul instituției. Organ cu un spectru multilateral pentru menținerea echilibrului de interese intra- și extrauniversitare.

- Rectorul este șef al conducerii executive care se ocupă de delegarea sarcinilor și responsabilităților de a lucra pentru membrii conducerii executive inclusiv și pentru gestionarea curentă a activității Universității.

- Facultățile (departamentele) sunt responsabile de finanțele repartizare, inclusiv poartă responsabilitate de veniturile și cheltuielile subdiviziunii.

Propuneri: veniturile și cheltuielile subdiviziunilor într-o măsură oarecare poate și trebuie monitorizată. În cazul variantei cu posibilitatea repartizării finanțării (sau participarea în gestionarea lor, etc.) responsabilitățile față de veniturile și cheltuielile subdiviziunilor ar contribui la responsabilizarea tuturor. Facultatea ar putea contribui la repartizarea finanțării chiar și prin faptul că dinamica instruirii poate fi suplinită și prin supervizori din cadrul studenților excelenți, în special pe domenii separate, care ar putea să preia și rolul de tânăr profesor. Măsura ar stimula gradul de încredere în sine în Eul personal, redarea maximă a temei predate și sporirea încrederii în rândurile studenților, iar răsplata pentru muncă este asigurată prin autopoziționarea în mediul academic, selectarea dinamică a cadrelor (chiar și cu angajare externă), inclusiv și o taxare mai mult decât simbolică și în așa mod respectiv economă pentru instituție.

- Departamentele posedă personal angajat în calitate de economist-contabil care planifică, verifică activitatea financiară a departamentului.

Propuneri: consultarea cu specialiștii din domeniul economiei privind posibilitatea și adaptarea la legislația în vigoare a reorganizării finanțelor între facultăți (departamente, subdiviziuni) în instituțiile de învățământ din Republica Moldova. Respectiv angajații vor monitoriza dinamica exercitării funcției angajatului în așa măsură ca să aibă și impart respectiv în promovarea acestuia. Includerea posibilității de penalizare în cazul neglijențelor de prezență la ședințe de la preîntâmpinare până la cele financiare.

- Departamentele posedă personal responsabil pentru: cercetare, instruire, relațiile cu mediul de afaceri, finanțare, internaționalizare. Fiecare persoană duce responsabilitate de domeniul său.

Propuneri: angajarea sau reorganizarea din cadrul celor prezenți, a personalului de profil economic, contabilitate cu posibilitatea dirijării în cadrul fiecărei facultăți, cu posibilitatea creșterii autonomiei respectiv și randamentului pe facultăți.

- Educația și cercetarea în Universitatea din Aalborg este organizată în patru domenii principale științifice (facultăți) și cuprinde în plus Danish Building Research Institute. Fiecare facultate este condusă de un decan și clădirea Institutului de Cercetare danez este condus de un director general.

Propuneri: luând în considerație multitudinea spațiilor din cadrul USMF și dificultatea supravegherii patrimoniului universitar de dirijar la șefii de departament și gestionarea (prin supraveghere, monitorizare, și centralizarea informației privitor la activitatea blocului) care să nu fie doar pe seama administratorului de bloc. În așa mod se vor stimula amendamentele în cazul constatării defecțiunilor produse de subiecți. De atribuit funcțiile menționate diferitor persoane de la facultăți, în dependență de capacitățile individuale. Dezvoltarea relațiilor cu mediul de afaceri.

- Mediile academice din facultăți sunt organizate în departamente, școli și centre. Ca rezultat al concentrării Universității posedă un caracter interdisciplinar, un număr dintre aceste unități aparțin la două sau mai multe facultăți.

Propuneri: apartenența departamentelor separate pe facultăți în cazul nostru (după mine) nu tot timpul centralizează și sincronizează informațiile privitor la desfășurarea activităților. Ar fi bine ca măcar o dată pe semestru ședințele să fie comune din considerentul că facultățile au un punct comun – studentul internațional - și/sau distribuirea electronică a rezultatelor ședințelor, ocnferințe online.

- mediile academice din cadrul Universității sunt organizate în departamente. Fiecare departament este condus de un șef de departament care și este responsabil pentru cercetare și de cercetare de predare. Departamentele aparțin în cadrul facultăților, iar unele departamente sunt incluse la mai multe facultăți.

- Școlile Universității din Aalborg reprezintă o comunitate profesională, care constă dintr-una sau mai multe comisii de studiu cu programe academice conexe.

- școlile sunt gestionate de un director de program, care este asistat de un consiliu de studiu. Directorul programului este președinte al consiliului de studenți, care este format din președinții și vicepreședinții consiliilor de studii care aparțin aceleiași școli.

- Relațiile foarte strânse cu absolvenții Universității. Existența unui oficiu a absolvenților și dezvoltare, care exercită urătoarele activități: dezvoltarea relațiilor de colaborare dintre Universitate și absolvenții acesteia; crearea unor fonduri de susținere a studenților care au situația materială și socială mai precară; realizarea în comun a unor proiecte; achitarea unor burse pentru unii studenți cu merite deosebite sau alte criterii de selectare; comunicarea prin rețele de socializare, precum și crearea unor adrese comune; schimbul de experiență între absolvenți; identificarea locurilor pentru efectuarea practicii pentru studenții universității la companiile create sau unde funcționează absolvenții; găsirea locurilor de muncă pentru studenții care finisează instruirea; organizarea conferințelor, organizarea seratelor unde sunt invitați toți absolvenții pentru comunicare și schimb de informații; împărtășirea cu experiențele acumulate și greșelile comise.

- Companiile private care facilitează efectuarea cercetărilor științifice de către Universități beneficiază de înlesniri reglementate de către stat, iar introducerea unor asemenea reglementări în legislația Republicii Moldova în scopul majorării numărului de cercetări ar spori gradul de încredere în lucrul efectuat prin utilizarea unor materiale și utilaje moderne și calitative, îmbunătățirii calității cercetării.

Suman Serghei

Vicedecan Facultatea de Medicină, IP USMF „Nicolae Testemițanu”

din Republica Moldova

E-mail serghei.suman@usmf.md

Raport de experiență
despre vizita de lucru la AAU, Aalborg și Copenhaga
în perioada 3-7 octombrie 2016
în cadrul proiectului „PBLMD – Introducing Problem Based Learning in Moldova:
Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”

În perioada 03.10.2016 – 07.10.2016 am realizat o vizită de studiu și schimb de experiență la Universitatea din Aalborg, Danemarca, în cadrul proiectului PBLMD. Această vizită a avut drept scop familiarizarea cu filosofia PBL și practica acestei universități în aplicarea PBL.

De la început am să menționez că a fost o vizită foarte bine pregătită, totul la subiect și cu punctualitate maximă.

Vizita a fost organizată respectând principiul sarcinii, stabilite pentru fiecare zi.

Data	Persoana responsabilă	Materiale și informații prezentate
03.10	Birgitte Gregersen, <i>Head of Departament of Business and Management</i>	Prima zi a fost una bogată din punct de vedere al informației. Ne-a fost prezentată Universitatea Aalborg, structura misiunea și activitatea, precum și sistemul de învățământ superior.
	Kristian G.Olesen, <i>Head of Departament of Computer Science</i>	Universitatea dispune de 4 Facultăți: Hymanities, Social Sciences, Engeneering and Scince, Medicine.
	Kim Dremstrump, <i>Head of Departament of Healt Science and Tehnology</i>	Își fac studiile 20656 de studenți, dintre care 3340 studenți internaționali. Ni s-a explicat în detaliu structura unei Facultati și responsabilitățile fiecărei părți componente. Ni s-a prezentat structura și graficul de studii a programelor cu predarea PBL. Deasemenea, ni s-a vorbit de Modelul PBL si particularitățile acestuia la diferite programe de studii. Ni s-a prezentat principiile de utilizare a Bunelor practici vizavi de PBL. În detaliu ni s-a prezentat etapele ce trebuie parcurse de student, probleme cu care se confruntă pe parcursul realizării proiectului, ni s-au oferit și modele de curiculă.

04.10	Louise Faber, <i>Head of Departament of LOW</i>	La fel, bogata în informatii a fost si cea de-a 2 zi. Dna Faber ne-a prezentata modelul PBL si etapele ce trebuie de parcurs la specialitățile juridice. Deasemenea, ne-a prezentat și nivele ce sint implicate. O prezentare foarte interesantă.
	Henrik Find Fladkjaer, <i>Head of Study Board</i>	DI Fladkjaer ne-a vorbit despre gestionarea procesului de predare.
	Lars Bonderup Bjorn, <i>Former Chairman of the University Board</i>	DI Bjorn ne-a vorbit foarte detaliat despre managementul universitar si structura la nivel de conducere.
05.10	Hans Jorgen Andersen, <i>Head of Departament of Arhitecture, Design and Media Tehnology</i>	În această zi am ni s-a vorbit și prezentata Modelul PBL si particularitățile acestuia la acest departament Am vazut cum sunt aranjate si amenajate salile, mobilierul si am observat citeva grupuri ce lucrau asupra proiectului. De asemenea, ni s-a prezentat sistemul de cooperare cu mediul de afaceri, modalitati de colaborare și s-a accentuat relațiile strânse cu universitatea în realizarea proiectelor PBL, în crearea noilor specialități, planuri de învățămînt, curricule. Spre regret acest lucru nu poate fi spus despre experienta în RM, acest lucru ar fi binevenit de a fi preluat. Studenții ne-au vorbit despre impresiile lor vizavi de acest model de predare.
	Meeting with companies and students	În a 2 jumatate a zilei, am discutat si asupra ulterioarelor sarcini de realizat in cadrul proiectului.
	Management meeting	
06.10	Danish Accreditation Institution	La aceste întruniri ni s-a prezentat cum a evoluat si structurat la moment sistemul danez de invatamint superior, care ii sunt particularitățile.
	Danish Agency for Higher Education	Precum și ni s-a prezentata in detaliu sistemul danez de acreditare a institutiilor de invatamint superior.
	Danish Agency for Science, Tehnology and Innovation	Am vizitat Ministerul danez al învățămîntului unde ni s-a prezentat informatii cu referire la sistemul de invatamint, nivele, structuri, precum si mod de organizare, finantare si alte aspecte manageriale.

În **concluzie** pot să afirm că partenerii din Danemarca au fost foarte deschisi spre colaborare și feedback-ul a fost prompt la solicitările noastre. Vizita de studii a fost binevenită în vederea studierii experienței EU în ceea ce privește folosirea PBL și succesele ce vor fi obținute în urma implementării acestei metode.

Pot menționa faptul că Universitatea din Aalborg este o universitate cu tradiții și ani de experiență în utilizarea filosofiei PBL, fapt ce apreciez pozitiv și moment oportun de a fi implementat și în instituția noastră, cu unele adaptări.

Todos Irina

RAPORT

cu privire la vizita de lucru în cadrul proiectului **în cadrul proiectului ERASMUS+ PBLMD** a
dlui **Andrei POPA**, rectorul Universității de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul,
realizată în perioada **25 – 30 septembrie 2016**

la KTH Royal Institute of Technology din Stockholm, Suedia

În perioada 25 – 30 septembrie 2016, am fost beneficiar al vizitei de studiu în cadrul KTH Royal Institute of Technology din Stockholm, Suedia conform planului de activități al proiectului PBLMD.

Sistemul educațional suedez oferă programe de școlarizare și educație create special pentru indivizi cu diferite nevoi și abilități. Legea Educației din Suedia a impus ca toți copiii și tinerii să aibă drepturi egale la educație, indiferent de sex, naționalitate sau statut social.

KTH Royal Institute of Technology din Stockholm este una dintre Universitățile lider din Europa în domeniul tehnologiei și ingineriei care este gazdă la mai mult de 11000 studenți full-time, mai mult de 1800 doctoranzi, aproximativ 4800 angajați care provin din mai mult de 100 de țări. Deci KTH, este locul în care sloganul Uniunii Europene „Unitate prin Diversitate” se regăsește în cea mai mare măsură.

În cadrul KTH se ghidează următoarele programe de studii:

- Master în Arhitectură (Navală și Spațială);
- 15 Programe de Master în Științe Inginerești (1-2 ani ani);
- 8 Programe de Licență în Științe Inginerești (3 ani);
- Programe de master în colaborare cu alte universități în urma absolvirii cărora studentul obține două diplome (de la KTH și respectiv de la universitatea parteneră).

Activitățile la KTH sunt separate în mai multe Școli iar fiecare din ele ghidează anumite Departamente, programe, centre de excelență (School of Architecture and the Built Environment; School of Biotechnology; School of Chemical Science and Engineering; School of Computer Science and Communication; School of Electrical Engineering; School of Information and Communication Technology; School of Industrial Engineering and Management; School of Engineering Sciences; School of Technology and Health; School of Education and Communication in Engineering Science).

Sistemul oficial de notare este format din 4 note: “Fail (U/Underkânt)”, “C/Pass (G/Godkânt)”, “B/Pass with distinction (VG/Väl godkânt)” și “A/Pass with special distinction (MVG/Mycket väl godkânt”.

Infrastructura și facilitățile pentru student sunt la cel mai înalt nivel. Am admirat maxim cum studenții ÎNVAȚĂ. Aceștia au toate condițiile necesare pentru a se implica activ în procesul de studiu. Este de apreciat tendința instituției de a menține cât mai mult timp studenții în campus-ul universitar prin crearea locurilor de lucru în grupuri atât în holuri cât și prin amenajarea claselor pentru 4-6 persoane.

Biblioteca impresionează cu un design deosebit care pe lângă atmosfera plăcută deține și un valoros suport de cărți, studii, reviste științifice ș.a. Studenții au posibilitatea de a se documenta și a lucra într-un mediu studios.

Laboratoarele sunt dotate cu echipamente performante pentru petrecerea orelor clasice cât și realizarea studiilor de caz, proiectelor, demonstrațiilor etc. Fiind o universitate cu specific ingineresc, studenții au multe proiecte la care să elaboreze un produs finit (de ex: o mașină, un autobus, o navă etc). Toate acestea sunt proiectate și realizate în laboratoarele dotate de instituție. Bugetul lucrărilor provine de la universitate și în cazul unor cheltuieli suplimentare studenții caută sponsori. Aceștia oferă de obicei materialele necesare pentru construcția produsului.

Unele laboratoare sunt dotate cu echipament performant care permite înregistrarea video a lecției și transmiterea ei prin canalul www.youtube.com cu o întârziere de doar câteva minute. Astfel studenții au posibilitatea de a vizualiza lecția de câte ori doresc, să pună pauză și să își facă diferite notițe etc.

Personal, pe lângă amenajarea numeroaselor laboratoare, locuri pentru grupuri ș.a , m-a impresionat atitudinea instituției față de necesitățile primare ale studentului cum ar fi apa și alimentația. Studenții au la dispoziție apă potabilă GRATUIT, la intrarea în bibliotecă fructe (studentul poate să își ia o portocală, măr, banană, prune etc...GRATUIT). La fel sunt amenajate săli în care studentul poate să își încălzească mâncarea adusă de acasă în cuptorul cu microunde. În majoritatea laboratoarelor atât profesorii cât și studenții au la dispoziție cafea, ceai, lapte, zahăr, apă. Toate aceste facilități la fel contribuie la „reținerea” studentului cât mai mult timp în campus – ul universității și îi oferă toate condițiile de a lucra productiv.

La fel de impresionantă a fost energia și buna dispoziție a trainerilor, profesorilor. Sunt persoane motivate și îndrăgostite de profesia lor.

Pe durata vizitei au fost prezentate mai multe subiecte în special legate de conceptul CDIO care este pe larg aplicat în metodologia de predare. Instituția încearcă să combine predarea clasică cu instrumente noi de predare care ajută la o învățare mai eficientă. Au fost prezentate și am avut posibilitatea de a testa mai multe metode de predare cum ar fi: Peerinstruction (instruirea în

pereche), LEQ – Learning Experience Questionnaire etc. Au fost prezentate metode de evaluare care sunt utilizate și au ca rezultat utilizarea eficientă a timpului profesorului.

Ceea ce mi-ar place cel mai mult să preluăm:

- Să introducem metode de evaluare mai eficiente care să reducă timpul de verificare a lucrărilor scrise;
- Profesorul să aibă libertatea de a alege metoda de examinare;
- De a impune studentul să prezinte proiecte, lucrări, să se deprindă să vorbească în public;
- De a impune studentul să citească și să lucreze la bibliotecă;
- În loc de a se schimba curricula în fiecare an, zeci de pagini inutile și timp ineficient utilizat să i se acorde timp profesorului de a-și îmbunătăți metoda de predare, de a face prezentări PPT, de a căuta noi material video, de a citi o carte. Sunt profesori care schimbă curricula la cerințele administrației dar continua să dicteze cursul...oare asta este eficient? Să schimbăm curricula sau să avem timp de a îmbunătăți cursul?
- Să fie create spații de lucru pentru grupuri. Dacă studenții nu reușesc în timpul orei să termine lucru în grup, după ore ei sunt nevoiți să se întâlnească într-un loc în afara instituției ceea ce nu este deloc productiv;
- Să se utilizeze eficient spațiile disponibile. KTH a amenajat toate holurile cu mese și scaune nu din cele mai costisitoare material dar a reușit să creeze spații de lucru și relaxare pentru student astfel utilizând eficient orice cm disponibil.
- Ar fi perfect ca studenții să aibă cel puțin apă potabilă la dispoziție (gratuit);
- Să găsim agenți economici, instituții interesați să aibă o colaborare eficientă cu universitatea. Aceasta să acorde posibilitatea studentului de a obține cunoștințe, de a i se delega o sarcină, să i se dea responsabilități nu doar să facă copii la diferite documente și să plece fără cunoștințe.

Identificarea și soluționarea problemelor constituie punctul forte al programelor de studii ale KTH (6 semestre pentru ciclul licență). O atenție deosebită se acordă pregătirii metodice continue a profesorilor și studenților, care formează un parteneriat cu responsabilități egale. Activitățile acestui parteneriat sunt ghidate de principiile fundamentale PBL ale KTH: interdisciplinaritate, lucru în echipă, învățare bazată pe cercetare. Este un fapt oportun pentru implementarea la Universitatea noastră – un program de studiu bazat pe un progres liniar determinat de relații mai curând la nivel de semestre decât la nivel de discipline, izolate și distribuite pe anii de studii. Fiecare semestru are o tematică bine definită și un supervisor

(îndrumător) care coordonează activitățile profesorilor și studenților. Tematica unică încheagă modulele semestrului (cursuri/lecții, seminare, alte activități), imprimându-le un sens comun, o motivație de studiu. Abordarea este una salutară și permite decongestionarea programului de studii de module oferite de departament (obligatorii sau la alegere) și oferirea unei libertăți mai mari academice studenților în cadrul proiectelor, în spiritul principiilor PBL.

Valoarea finală a metodei PBL se bazează pe elaborarea și soluționarea unui proiect per grup urmat de o susținere a rezultatelor acestuia, completat cu o examinare orală a disciplinelor studiate conform curriculei semestriale. Acest lucru implică factori motivanți pentru studenți, combină munca în echipă, rezolvarea problemelor (activități practice, teoretice, metodologice), îmbunătățesc capacitatea de a reflecta și a comunica. Comisia de examinare include și un examinator extern, fie din companie, fie din altă universitate, selectat pe baza unor criterii de performanță specifice. Acest factor sporește calitatea și transparența evaluării, fiind un element important al învățământului superior.

Lucrul în echipă permite studenților să învețe să lucreze în grup, iar efectul de sinergie umple golurile din cunoștințele studenților. Este o metodă eficientă de învățare, activează cunoștințele anterioare, intensifică învățarea în special acolo unde se aplică abordarea bazată pe probleme într-un context relevant.

Apreciez nivelul înalt de organizare a acestei vizite de studiu. Mă bucur că pe lângă informația utilă pe care am preluat-o am avut timp să vizităm Stockholmul, să vizităm unele obiective turistice, culturale, să hoinărim prin orașul vechi, să facem cunoștință cu stilul de viață. Mulțumesc pentru această oportunitate!

Andrei POPA

4 octombrie 2016